

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 11088 af 27/11/2015 (Gældende)

Kendelse i sag 08.2015

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: 132.17M.411

Kendelse i sag 08.2015

afsagt af Tvistighedsnævnet den 27. november 2015

A

v/advokat Mette Østergaard, HK/Danmark

mod

B

v/advokat Elsebeth Aaes-Jørgensen, Norrbom Vinding

I sagens behandling har som faste medlemmer af Tvistighedsnævnet deltaget landsdommer Tine Vuust (formand), advokat Tine Benedikte Skyum (DA) og advokat Ane Kristine Lorentzen (LO). Endvidere har som særligt sagkyndige medlemmer deltaget chefkonsulent Anne Færge Bork, udpeget af KL, og juridisk konsulent Henrik Gammelholm, udpeget af HK.

Mellem klageren, A, født den 14. november 1992, og indklagede, B, blev den 14. maj og 2. juni 2012 underskrevet en uddannelsesaftale, hvorefter A skulle uddannes som kontorassistent med uddannelsesperiode fra den 1. september 2012 til den 31. august 2014.

Denne sag drejer sig om berettigelsen af praktikvirksomhedens ensidige ophævelse af uddannelsesaftalen, herunder om ophævelsen var i strid med forskelsbehandlingsloven.

A har ved sin faglige organisation, HK/Danmark, ved klageskrift modtaget den 29. januar 2015 indbragt sagen for Tvistighedsnævnet med påstand om, at indklagede tilpligtes at betale 274.197,59 kr. til klager og 5.567,64 kr. til klagers konto hos Feriekonto med tillæg af procesrente fra sagens anlæg.

Påstanden er opgjort som 44.541,14 kr. i erstatning efter funktionærlovens § 3, 5.567,64 kr. i feriegodtgørelse, svarende til 12,5 % af erstatningsbeløbet, 30.000 kr. i erstatning for tab af uddannelsesgode og 199.656,45 kr. i godtgørelse i henhold til forskelsbehandlingsloven, svarende til 15 måneders løn, subsidiært godtgørelse i henhold til funktionærlovens § 2 b, svarende til 1 ½ måneders løn.

B har påstået principalt frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb end påstået af klager.

Sagen har været behandlet på Tvistighedsnævnets møder den 11. august og 6. oktober 2015.

Sagsfremstilling

Uddannelsesaftalen blev den 18. marts 2014 ophævet ensidigt af B med virkning fra den 20. marts 2014. Ophævelsen var begrundet i bristede forudsætninger, jf. erhvervsuddannelseslovens § 61, stk. 2, med henvisning til elevens sygdom og sygdomsforløb siden den 13. maj 2013.

Om sygdommen og sygdomsforløbet kan i hovedpunkter nævnes følgende:

- Eleven sygemeldte sig den 13. maj 2013.
- I mail af 23. maj 2013 til V3 oplyste hun, at hun i 2010 havde været i behandling for en depression, og at hun under samtale med sin psykolog havde fået oplyst, at der var tale om et ”almindeligt sammenbrud”. Det fremgår endvidere af mailen: ”I forbindelse med samtalen siger psykologen at hun har mistanke om at jeg kan have nogle mindre personlighedsforstyrrelser. Hun kender mig rigtig godt fra mit tidligere forløb og bygger det på min måde at reagere på tilværelsen. For at finde ud af hvorvidt der er tale om den diagnose skal jeg have foretaget en længere, omfattende undersøgelse og skulle det vise sig at der er tale om dette så også i behandling.”

- Det fremgår af klageskriftet, at eleven i mail af 27. maj 2013 oplyste V2 om, at psykologen mente, at sygemeldingen skulle forlænges i yderligere 14 dage, at hun gik til samtaler, og at ungdomspsykiatrisk afdeling var gået i gang med udredning af spørgsmålet om personlighedsforstyrrelse.
- Efter en sygefraværssamtale den 31. maj 2013 begyndte eleven på arbejde igen den 4. juni 2013 på nedsat tid med ca. halvanden time dagligt og øgning af arbejdstiden i det omfang, hendes sygdom tillod det.
- På et møde den 18. juli 2013 bemærkede eleven, at det gik fremad, og B oplyste, at man ønskede en konkret vurdering af, hvornår det var muligt at gå på fuld tid.
- På et møde den 22. juli 2013 blev der lavet en mulighedserklæring, hvoraf fremgår bl.a., at det var planen, at hun fortsat skulle gå op i tid samtidig med, at opgavekompleksiteten øgedes, og at det var hensigten, at hun skulle være på fuld tid og på fuldt arbejdsindhold de sidste to uger af oktober.
- Ved mail af 30. juli 2013 til V2 og V3 orienterede eleven om, at hun havde fået det rigtig dårligt igen og været til akut samtale ved ungdomspsykiatrisk afdeling, og at overlægen i ungdomspsykiatrien gerne ville se og vurdere hende.
- Den 2. august 2013 oplyste eleven, at overlægen vurderede, dels at der var tale om en depression, dels at det på sigt var muligt for hende at vende tilbage, når medicineringen var faldet på plads, med få timer dagligt med lav intensitet og gradvis, men langsom, øgning i timeantal.
- Den 6. august 2013 attesterede lægen en fuld sygemelding i 2-4 uger, ”i hvert fald til optrapning i antidepressiv medicin er gennemført, og måske også ind i den periode, hvor medicinen begynder at have effekt.” I de uddybende kommentarer anførte lægen følgende: ”Aktuelt fraværende på fuld tid pga tilkommet depression. Er i behandling via ungdomspsykiatrisk afdeling [...] I øvrigt er det min vurdering, at der er et meget stort spring fra den nuværende arbejdstid og de nuværende beskyttende arbejdsopgaver til at forvente fuld raskmelding under skånehensyn ultimo oktober. Det finder jeg ikke lægelig set realistisk.”
- Der blev den 14. august 2013 afholdt en sygefraværssamtale med eleven, hvorunder det i henhold referatet blev aftalt bl.a., at hun skulle begynde igen mandag den 19. august med 1 time om dagen den første uge. Eleven sygemeldte sig den 20. august 2013 og har været sygemeldt på fuld tid siden.
- Af referat fra den tjenstlige samtale den 17. september 2013 fremgår bl.a., at eleven den 25. september 2013 skulle til samtale med en læge i ungdomspsykiatrien for at få svar på forskellige prøver og tests, og at det var uforudsigeligt, hvornår hun kunne vende tilbage til uddannelsesforløbet. Det blev besluttet at udarbejde ny mulighedserklæring umiddelbart efter den 25. september 2013. Målet var, at hun kunne starte op på fuld tid den 1. november 2013, hvilket hun dog meddelte i mail af 26. september 2013 ikke var realistisk.
- V2 sendte den 18. september 2013 referatet fra den tjenstlige samtale pr. mail til eleven og skrev samtidig følgende: ”Jeg kontakter dig torsdag den 26. september for at få en konklusion på svarene fra de prøver og tests, du modtager fra ungdomspsykiatrien den 25. september.
- Parterne er enige om, at der den 26. september 2013 fandt en telefonsamtale sted mellem V2 og eleven, men er uenige om, hvorvidt det under denne samtale blev oplyst, at eleven havde fået stillet diagnosen ”blandet personlighedsforstyrrelse”.
- Der blev afholdt endnu en tjenstlig samtale den 4. oktober 2013, hvorunder det blev oplyst, at det var lægens vurdering, at eleven ikke ville være i stand til at genoptage sit praktikforløb den 1. november 2013. Det fremgår ikke af referatet, at eleven skulle have fået stillet en diagnose. Der blev samme dag underskrevet en mulighedserklæring, hvori det er anført bl.a., at hun begynder på nedsat tid i Byrådssekretariatet den 18. november 2013 med bemærkning om, at A ikke ser sig i stand til at komme med en vurdering af, hvornår det er realistisk, at hun genoptager sit uddannelsesforløb.
- Af lægens attesterings af 14. oktober 2013 fremgår ingen diagnose, men det er anført bl.a.: ”Jeg er i tvivl om, hvorvidt [eleven] i det nye år kan genoptage sit studieforløb på normale vilkår. [Eleven] vil

formentlig være tilknyttet psykiatrisk afdeling og deltage i behandling der, denne behandling ligger formentlig i dagtiden. Jeg er usikker på behandlingen. ”

- Den 11. november 2014 meddelte eleven, at hun i samråd med sin læge havde besluttet at forlænge sin sygemelding og ikke kunne give et svar på, hvornår hun kunne komme tilbage.
- Der blev afholdt en tjenstlig samtale den 15. november 2013, og af referatet heraf fremgår bl.a., at B påtænker at ophæve uddannelsesaftalen, og at eleven havde tilkendegivet, at hun ikke ønskede at indgå en aftale om gensidig ophævelse.
- I brev af 19. november 2013 meddelte B skriftligt, at man agtede at ophæve uddannelsesaftalen på grund af bristede forudsætninger, jf. erhvervsuddannelseslovens § 61, stk. 2. I sit høringssvar oplyste eleven bl.a., at grunden til, at hendes læge havde udtrykt tvivl om, hvorvidt hun ville kunne genoptage uddannelsesforløbet på normale vilkår, var, at hun efter at være fyldt 21 år var blevet henvist til voksenpsykiatrien, og at hun nu afventede en indkaldelse til samtale inden for 4 uger for at få lagt en behandlingsplan. Hun anførte endvidere, at hun følte, at der blev sat spørgsmålstegn ved hende og sygeforløbet ”til trods for, at jeg har fået stillet en diagnose”. B valgte på baggrund heraf at afvente behandlingsplanen, der forventedes at foreligge medio februar 2014, med henblik på at vurdere, om det på baggrund af denne ville være muligt at iværksætte en realistisk uddannelsesplan. På baggrund af oplysningerne om behandlingsplanen annullerede B derfor i brev af 27. november 2013 den påtænkte ophævelse af uddannelsesaftalen.
- Som svar på B’s brev af 20. februar 2014 skrev eleven den 22. februar 2014 til B, at hun havde været til en samtale i voksenpsykiatrien, men at behandlingsplanen endnu ikke var udarbejdet på trods af, at hun gentagne gange havde udtrykt ønske herom, og at hun ikke havde mulighed for at sige, hvornår behandlingsplanen ville foreligge.
- B sendte den 4. marts 2014 en sindetskrivelse om ophævelse af uddannelsesaftalen. I høringssvaret oplyste eleven bl.a., at hun havde været til sit tredje møde i voksenpsykiatrien den 27. februar 2014 med en helt ny kontaktperson, at det næste møde var fastlagt til den 17. marts 2014, og at hun på trods af, at hun havde gjort alt hvad hun kunne for at få sat skub i tingene, endnu ikke kunne sige, hvornår behandlingsplanen ville foreligge. Hun foreslog på den baggrund, at hun genoptog sin uddannelse sammen med de nye elever i september 2014, idet hun forventede inden dette tidspunkt at få en behandling igangsat og afsluttet i henhold til en behandlingsplan.
- B ophævede uddannelsesaftalen den 18. marts med virkning fra den 20. marts 2014.

Sagen blev den 10. april 2014 forhandlet, uden at enighed kunne opnås. Den 22. april 2014 fremkom behandlingsplanen, og diagnosen blev heri angivet som: ”Personlighedsforstyrrelse af blandet karakter med histrionisk evasiv samt tvangspræget træk. ” I brev af 5. maj 2014 til OmKof skrev HK blandt andet, at A havde fået stillet diagnosen ”blandet personlighedsforstyrrelse” den 25. september 2013. Af statusattest udarbejdet den 30. juni 2014 af N1 fremgår bl.a.:

”Prognose:

Der er tale om en varig lidelse. Patientens tilstand er stabil nok til at aktivering er mulig. Det anbefales, at patienten støttes under hendes tilbagevenden til arbejdsmarkedet med for eksempel en mentor. Der er skånebehov med hensyn til timeantal. opstart på cirka 10 timer ugentligt anbefales. Kan herefter øges i timeantal. Det er for tidligt at udtale sig om, hvorvidt patienten på sigt ville kunne varetage beskæftigelse på ordinære vilkår. ”

Af en hjemmeside, udarbejdet af Psykiatrien i Region Midtjylland, fremgår om personlighedsforstyrrelser hos voksne blandt andet:

”...

Hvad er personlighedsforstyrrelser?

Vi mennesker har vores egen personlighed og unikke karakter og handlinger. Det er det, der gør os så forskellige.

Vores personlighed er summen af alt det, vi siger, tænker og gør. Din personlighed ændrer og udvikler sig hele livet i takt med, at du lever og oplever verden.

Men lider du af en personlighedsforstyrrelse, er denne udvikling gået lidt galt. En forstyrrelse af personligheden kan ændre et menneskes karakter enten i en passiv og eftergivende retning eller i en utilregnelig og lunefuld retning.

Begge dele kan være en stor belastning for både den syge og de pårørende.

—

...

Sygdommen kan behandles, og du kan få et godt liv

Det er svært at sige, hvor lang tid en personlighedsforstyrrelse varer. Det kommer an på

- hvor gennemgribende personlighedsforstyrrelsen er
- hvor lang tid det derfor tager at ændre på de uheldige tanker og handlinger
- hvordan du reagerer på behandlingen.

Men hvis du kommer i behandling for personlighedsforstyrrelser, har du gode chancer for, at sygdommen helt forsvinder. Eller at du i hvert fald kan leve et liv, hvor det ikke fylder i hverdagen.

Jo tidligere sygdommen opdages, jo lettere er det at behandle personlighedsforstyrrelser.

Dine personlige karaktertræk som impulsivitet, temperament, pertentlighed eller lignende vil altid være en del af dig, men vil ikke påvirke dit liv i en negativ retning.

Fakta om personlighedsforstyrrelser

- Cirka 10-15 procent af den danske befolkning har en personlighedsforstyrrelse
- Lige mange kvinder og mænd lider af personlighedsforstyrrelser
- Flere kvinder får borderline personlighedsforstyrrelse
- Flere mænd får dyssocial personlighedsforstyrrelse

Symptomer på personlighedsforstyrrelser

Der er otte forskellige typer personlighedsforstyrrelser. De har hver har deres kendetegn og symptomer. De forskellige typer kan også være blandet, så man ser flere træk hos den samme person.

...

De fleste af os kan genkende nogle af de personlighedstræk, der er beskrevet herunder. Men lider du af en personlighedsforstyrrelse, bliver trækkene så dominerende, at de har en negativ indflydelse på dit liv og din livskvalitet.

...

Behandlingen begynder med en samtale

Når du skal i behandling for en personlighedsforstyrrelse, begynder vi altid med en samtale. Her finder vi ud af, om du lider af en personlighedsforstyrrelse, hvilken type af personlighedsforstyrrelse og hvilken behandling, du har behov for. — Vi tilpasser behandlingen til dig med en individuel behandlingsplan, som du også har indflydelse på. Behandlingen ligger indenfor rammerne af de såkaldte pakkeforløb.

Behandlingstilbuddet kan variere lidt afhængig af, hvilket af regionens teams, du bliver henvist til. Langt størstedelen af patienterne behandles ambulant – altså uden indlæggelse. — Behandlingen er alle steder bygget op omkring de samme principper:

- Samtaleterapi – altså terapeutiske samtaler
- Undervisning
- Medicin
- ...

Forklaringer

A har forklaret bl.a., at det gik godt i begyndelsen af uddannelsesforholdet. Hun sygemeldte sig den 13. maj 2013 til V3 med tegn på depression, og det blev besluttet at undersøge, om hun havde en personlighedsforstyrrelse. Hun startede igen på nedsat tid den 4. juni 2013 og fik lov selv at bestemme tempoet for optrapningen til fuld tid. Hun følte sig dog presset til at komme op i tid. På et møde den 18. juli 2013 med V2 skulle hun fortælle, hvornår hun regnede med at kunne komme på fuld tid. På mødet den 22. juli 2013 var der en neutral stemning, men hun følte også her et pres for at vende hurtigt tilbage til arbejdet på fuld tid. Hun kunne ikke helt gennemskue, hvad en mulighedserklæring og en fastholdelsesplan betød for hende. På mødet den 14. august 2013 var stemningen ubehagelig, og hun følte, at der blev stillet spørgsmålstegn ved, om hun virkelig havde en depression, ligesom der blev lagt pres på hende for at komme tilbage til arbejdet. Det blev sagt, at det var vigtigt, at hun kom tilbage og gennemførte skoleopholdet. Der blev ikke talt om muligheden for at udskyde skoleforløbet. Det var V3 og V2, der sagde til hende, at hun skulle begynde på arbejdet igen senere i august måned, og hun fik ikke sagt fra. Hun var helt opløst og græd under mødet. Hun mødte på arbejde den 19. og den 20. august 2013, cirka 1 time hver dag. Den 20. august sagde hun til V4, at hun havde det rigtig skidt, og at hun var bekymret for fremtiden. Hun har siden da været sygemeldt.

Under sin sygemelding blev hun af og til ringet op af V2, der ville høre, hvordan det gik. Hun følte sig meget presset af disse telefonopkald og af spørgsmål om tidsperspektivet for hendes sygdom. Hun deltog i en tjenstlig samtale den 17. september 2013, hvor der igen blev stillet krav om, at hun skulle tilbage på arbejdet. Hun skulle på fuld tid for at komme på skoleophold og færdiggøre sin uddannelse. De talte ikke om at udskyde skoleopholdet, men hun fik at vide, at uddannelsesaftalen ville kunne forlænges i et halvt år. Den 25. september 2013 fik hun stillet diagnosen "Blandet personlighedsforstyrrelse", hvilket hun ringede til V2 og fortalte om. På mødet den 4. oktober 2013 talte man om lægens vurdering af, at hun ikke ville kunne genoptage praktikforløbet den 1. november 2013. Det blev for første gang nævnt, at der var mulighed for at bytte rundt på skoleperioderne. Hun havde svært ved at skønne over, hvor mange timer hun ville kunne arbejde, når hun vendte tilbage, og det var N2 og V2, der fastsatte det timeantal, der er nævnt i mulighedserklæringen. Hun ville gerne tilbage til uddannelsen og gennemføre den, men det blev meget uoverskueligt med så faste rammer. Efter hendes opfattelse burde det have været en mere blød og fleksibel optrapning, så hun selv havde indflydelse på, hvor mange timer hun kunne arbejde. Også skoleperioden lå som et pres. Hun havde efterfølgende en samtale med sin læge, som lå til grund for lægens attesting af 14. oktober 2013. Med "normale vilkår" henviste lægen til arbejdstiden. De talte ikke om andre skånehensyn. Sygemeldingen blev forlænget den 11. november 2013, fordi hun havde det rigtig skidt og ikke kunne opfylde den plan, der var lagt for hende i mulighedserklæringen. Presset fra B med planen og skoleforløbet forlængede hendes depression og gjorde det svært for hende at komme tilbage i uddannelsen. Under den tjenstlige samtale den 15. november 2013 ville hun ikke indgå en gensidig aftale om ophævelse af uddannelsesaftalen, fordi hun ville gerne færdiggøre sin uddannelse.

På møderne med B foreslog hendes mor gentagne gange, at der blev afholdt rundbordssamtaler med deltagelse af blandt andre hendes praktiserende læge, psykiater og sagsbehandler. Det ville nok have givet en bedre forståelse for, hvad hun fejler, og hvad det ville betyde for B som arbejdsplads. B reagerede dog ikke på disse forslag.

Hun forsøgte hele tiden at presse på for at få en behandlingsplan, men det trak ud, bl.a. fordi hendes kontaktperson i psykiatrien blev syg efter 2-3 møder, så hun måtte vente på en ny kontaktperson. Hun synes fortsat, at det ville have været en god ide, hvis hun som foreslået i brevet af 16. marts 2014 kunne have genoptaget uddannelsen sammen med de nye kontorelever i september 2014. Behandlingsplanen fremkom den 22. april 2014, og hun får nu medicin, som hjælper hende. Hun har også fået en mentor fra X kommune, som hun kan tale med om alt, og som hjælper hende med at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Hun startede først i aktivering i N3 den 1. december 2014, fordi det ikke var muligt at finde et egnet praktiksted tidligere. Hun vil ikke i dag kunne gennemføre en kontoruddannelse på ordinære vilkår. Det ville fordrer skånehensyn i form af nedsat tid og en lidt anden tilrettelæggelse af arbejdet med flere pauser. Hun har ikke kontaktet B med hensyn til at gøre uddannelsen færdig. Hun mener ikke at have fået et tilbud på mødet i OmKof om at komme tilbage til B, når hun er rask nok til dette.

V2 har forklaret bl.a., at hun er mor til A. Hun blev mere involveret i sagen efter mødet den 14. august 2013, hvor A var helt knust. Der var under mødet blevet stillet spørgsmålstegn ved A's sygdom og hendes måde at være på, og det slog benene helt væk under hende. A fik det herefter meget dårligere psykisk og turde næsten ikke tale med nogen fra kommunen. Hun deltog sammen med A i mødet den 17. september 2013, hvor stemningen var meget ubehagelig. B's folk pressede på, for at A skulle komme tilbage på arbejdet, og de talte alene om en forlængelse af uddannelsesaftalen med et halvt år, svarende til A's samlede fravær på det tidspunkt. Der blev ikke talt om forlængelse som kompensation for nedsat tid. Hun ønskede rundbordssamtaler for at få fokus på A's sygdom, for det var hendes opfattelse, at kommunen ikke tog den alvorligt. Hun talte gentagne gange med V2, når denne ringede for at høre, hvordan det gik med A, og hvornår hun forventede at komme tilbage, således at de kunne "få organisationen til at køre". Hun deltog også i møderne den 4. oktober og 15. november 2013. På det sidste møde kunne man mærke, at beslutningen om at ophæve uddannelsesaftalen var truffet, og der var ikke mere at snakke om. Hun er ikke i tvivl om, at B's håndtering af sygdomsforløbet har indebåret en forværring af A's sygdom. En rundbordssamtale ville have været meget relevant.

V2 har forklaret bl.a., at hun har været ansat i B i 26 år og siden år 2000 har været uddannelsesansvarlig for kontoreleverne. De tager 6 elever ind om året og har p.t. 15 elever under uddannelse. Som uddannelsesansvarlig er hun mentor for eleverne og har bl.a. ansvaret for gennemførelse af evaluerings- og sygefraværssamtaler. Generelt følger B eleverne tæt, for det er vigtigt for dem, at eleverne gennemfører deres uddannelse. De har beholdt ca. 80 % af de elever, der er blevet uddannet siden 2007.

Praktikdelen af uddannelsen er planlagt således, at eleverne skal arbejde et år i Jobcentret og et år i Byrådssekretariatet. A havde været glad for at arbejde i Jobcenterets afdeling "N4", mens hun havde haft sværere ved at falde til i afdelingen "N5". Det kom dog bag på hende, at A sygemeldte sig den 13. maj 2013, fordi det havde været hendes indtryk, at A trivedes godt i afdelingen. Samtalen med A den 31. maj 2013 var meget konstruktiv. Det var A's ønske selv at trappe arbejdstiden op, og de ugentlige opfølgninger fra V4 gik på, at det lykkedes fint. Mødet den 18. juli 2013 forløb også i en god atmosfære, og A gav udtryk for under mødet den 22. juli, at det var godt med en mulighedserklæring og en fastholdelsesplan, fordi det gav struktur på forløbet. Hendes oplysning på mødet den 22. juli 2013 om, at en forlængelse af praktikperioden maksimalt kunne ske i op til et halvt år, var hendes vurdering dengang, men der var også andre muligheder. Det kom bag på hende, at A sygemeldte sig igen den 26. juli.

På mødet den 14. august 2013 var A fra begyndelsen stille og ked af det. Hun virkede trykket af situationen, men de gjorde under mødet, hvad de kunne for at hjælpe hende. A havde tidligere sagt, at hun gerne ville følges med sine klassekammerater, og derfor var det vigtigt, at hun kom på skolen som planlagt. Selvom lægen i sin attestering af 6. august 2013 skønnede, at A ville være sygemeldt på fuld

tid i 2-4 uger, vurderede hun på baggrund af sin erfaring, at A ville have bedst af at komme tilbage til arbejdspladsen hurtigst muligt. Det var ikke hendes indtryk, at A følte sig presset af dem.

Hun indkaldte A til en tjenstlig samtale den 17. september 2013 for at finde ud af, hvordan B kunne bidrage til at få A i gang igen. A var på det tidspunkt fortsat under udredning. Hun var stille, og det var hendes mor, der førte ordet. Der blev hverken på dette møde eller på mødet den 4. oktober fremsat ønske om rundbordssamtaler. Hun ringede til A den 26. september 2013 for at spørge generelt om, hvordan det gik. Hun spurgte ikke ind til, om A havde fået stillet en diagnose, og A fortalte heller ikke selv herom. Hun fik først kendskab til diagnosen "blandet personlighedsforstyrrelse" efter ophævelsen af uddannelsesaftalen. Det eneste, hun vidste, var, at A led af en "depression", således som det var anført i mulighedserklæringen. Ophævelsen af uddannelsesaftalen blev gennemført, da de ikke så andre muligheder på det tidspunkt. Hvis A kunne have mødt på arbejde inden for overskuelig tid, ville B have været indstillet på at forlænge uddannelsesaftalen.

V3 har forklaret bl.a., at hun er kontorleder i Jobcentrets afdeling "N4". Der var i 2013 26 medarbejdere i denne afdeling. Hun havde været leder for A siden den 1. november 2012. Det kom som en overraskelse for hende, at A sygemeldte sig den 13. maj 2013. Det gik godt, da A vendte tilbage til afdelingen den 4. juni. Der blev taget skånehensyn til hende både i forhold til arbejdets omfang og til karakteren af de opgaver, som A blev pålagt, og indtrykket var, at hun klarede arbejdet rigtig fint. Derfor blev hun også bekymret, da A sygemeldte sig igen den 26. juli 2013. Under mødet den 14. august 2013 var A ked af det og tydeligt påvirket af at skulle til sygefraværssamtale, men de forsøgte at få en snak om, hvad der gjorde hende glad og dermed få afklaret, hvordan de kunne hjælpe hende bedst muligt. Efter hendes erfaring ville A i situationen ikke have godt af at blive hjemme, men det er ikke hendes indtryk, at de pressede A til at komme for hurtigt tilbage på arbejde. De kunne godt tilbyde A de rammer, som blev anbefalet. Aftalen om 1 times arbejde om dagen var i virkeligheden kun for, at A kunne bibeholde kontakten til arbejdspladsen. A klarede det fint, da hun vendte tilbage den 19. og 20. august, men hun havde den 20. august om eftermiddagen en samtale med V4 om, at hun nok ikke kom den næste dag, hvor A's mor da også sygemeldte hende. Hun sendte herefter en mail til V2 om, at hendes afdeling nu havde gjort, hvad de kunne for A. På mødet den 17. september 2013 havde de en god og ærlig snak, hvor A indimellem helt naturligt blev ked af det. A fortalte ved den lejlighed, at hun skulle til møde i ungdomspsykiatrien den 25. september. Hun har aldrig hørt, at A skulle have fået diagnosen "blandet personlighedsforstyrrelse", og hun spurgte heller ikke ind til hendes diagnose. Hun kender begrebet "rundbordssamtaler", men ingen efterspurgte sådanne samtaler på møderne.

V4 har forklaret bl.a., at hun er uddannet kontorassistent med speciale i offentlig administration og er uddannelsesansvarlig for eleverne i Jobcentret. Hun sad på samme kontor som A og 4 andre kontor-medarbejdere. Indtil den 13. maj 2013 havde A virket glad. Hun havde haft migræne et par gange, men det håndterede de uden problemer. Der blev efter sygefraværssamtalen den 31. maj 2013 taget hensyn til A, således at hun fik tildelt arbejdsopgaver, som ikke var for stressende, herunder ikke indebar borgerkontakt, telefonsamtaler og mails og ikke havde faste deadlines. Alle syntes, at det gik fint, og det var indtrykket, at A også på det personlige plan fik det bedre i løbet af juni og juli måned. Mødet den 22. juli 2013 om mulighedserklæring forløb i en god og positiv tone, hvor A selv bidrog med inputs til mulighedserklæringen. Hun var godt med i forhold til praktisk mål. Det kom derfor som en overraskelse, da hun igen sygemeldte sig den 26. juli 2013. Den 19. og 20. august fik A ikke tildelt egentlige arbejdsopgaver, men skulle blot være på arbejdspladsen. Efter den 20. august sagde A til hende, at hun ikke regnede med at kunne gennemføre fastholdelsesplanen, hvilket gjorde hende ked af det, ligesom hun også var ked af sin mors bekymring for hende. Hun har aldrig hørt, at A skulle lide af "blandet personlighedsforstyrrelse", kun at hun havde migræne og en depression.

V5 har forklaret bl.a., at hun har været HR-chef i B siden den 1. maj 2013. Man lægger meget vægt på uddannelsen af elever og har også modtaget stor anerkendelse herfor. I den forbindelse lægger de vægt

på den nære kontakt mellem nærmeste leder og sygemeldte medarbejdere og elever. Hun blev involveret i A's sag medio september 2013 som sparringspartner for V2. Hun var blevet orienteret om bl.a. indholdet af mulighedserklæringen og syntes på det tidspunkt, at de ikke havde afprøvet alle muligheder for at fastholde A i uddannelsesforholdet. Da de i marts 2014 sendte brevet om påtænkt ophævelse af uddannelsesaftalen, var det fordi, de ikke længere kunne se nogen som helst mulighed for, at hun ville gennemføre sin uddannelse. Der var på trods af tidligere tilkendegivelser om en behandlingsplan inden for 4 uger intet perspektiv for, hvornår uddannelsen kunne gennemføres. Hun havde tidligere spurgt ind til, om nogen havde ønsket rundbordssamtaler, hvilket ikke var tilfældet, og da der forelå løbende mulighedserklæringer med lægelige kommentarer, så hun heller ikke noget behov herfor. På mæglingssmødet i OmKOF tilbød man A at komme tilbage og gøre uddannelsen færdig, når hun var klar til det. Dette tilbud står fortsat ved magt.

Procedurer

Klager har anført bl.a., at eleven har en funktionsnedsættelse som følge af sin lidelse "blandet personlighedsforstyrrelse", der er omfattet af forskelsbehandlingslovens handicapbegreb. Hendes situation blev forværret som følge af det pres, B lagde på hende under det handicaprelaterede fravær. B har ikke truffet de foranstaltninger, der er hensigtsmæssige i betragtning af de konkrete behov for at fastholde hende i beskæftigelse, jf. forskelsbehandlingslovens § 2 a, idet man som alternativ til en ophævelse kunne have forlænget uddannelsesaftalen efter erhvervsuddannelseslovens § 58. Man iværksatte ikke en rundbordssamtale som foreslået af eleven og hendes mor til nærmere afklaring af, hvilke tilpasningsforanstaltninger, der var hensigtsmæssige. Det er ikke bevist, at tilpasningsforpligtelsen ville medføre en uforholdsmæssig stor byrde for kommunen, når også henses til, at B er en stor offentlig arbejdsgiver, jf. betragtning 21 til beskæftigelsesdirektivet. Eleven har derfor krav på en godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven, der henset til sagens samlede omstændigheder passende kan fastsættes til et beløb svarende til 15 måneders løn. Under alle omstændigheder var ophævelsen uberettiget og usaglig. Eleven var på ophævelsestidspunktet i et behandlingsforløb, og det kunne ikke lastes hende, at der ikke som forlangt af kommunen forelå en behandlingsplan i midten af februar 2014. Man burde have afventet denne, inden der blev taget stilling til, om uddannelsesaftalen skulle ophæves. Eleven har derfor krav på erstatning efter funktionærlovens § 3 og feriegodtgørelse heraf, samt godtgørelse efter funktionærlovens § 2 b og godtgørelse for tab af uddannelsesgode.

Indklagede har anført bl.a., at en sygdom, for at den kan anses for at være et handicap, skal være lægeligt diagnosticeret og skal medføre en varig eller langvarig begrænsning som følge af blandt andet fysiske, mentale og psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer hindrer den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre arbejdstagere. Eleven har ikke løftet bevisbyrden for, at hun på ophævelsestidspunktet led af et handicap i forskelsbehandlingslovens forstand, og at B vidste eller burde vide dette. Under alle omstændigheder har B gjort, hvad der var muligt og relevant for at få hende tilbage i tjenesten og dermed opfyldt forpligtelsen til at iværksætte hensigtsmæssige foranstaltninger. En eventuel godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven bør fastsættes til et meget lavere beløb end påstået under hensyn til elevens korte anciennitet og til, at B har tilbudt hende at komme tilbage og fuldføre sin uddannelse, når hun er i stand hertil. Ophævelsen af uddannelsesaftalen var berettiget og rimeligt begrundet i elevens 10 måneder lange sygefravær og i det forhold, at det på ophævelsestidspunktet var usikkert, hvornår der ville fremkomme en behandlingsplan og dermed om, og i givet fald hvornår, eleven ville kunne vende tilbage i uddannelsesforløbet. Der tilkommer derfor ikke eleven erstatning efter funktionærlovens § 3 eller godtgørelse efter funktionærlovens § 2 b og for tab af uddannelsesgode.

Twistighedsnævnets begrundelse og resultat

Ad godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven

Twistighedsnævnet skal i første række tage stilling til, om B tilsidesatte forskelsbehandlingslovens forbud mod forskelsbehandling, da man ved brevet af 18. marts 2014 ophævede uddannelsesaftalen.

Det fremgår af Højesterets dom af 23. juni 2015 i sag nr. 25/2014, at handicapbegrebet i forskelsbehandlingslovens forstand omfatter en tilstand, der er forårsaget af en lægeligt diagnosticeret helbredelig eller uhelbredelig sygdom, når denne sygdom medfører en begrænsning som følge af bl.a. fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre arbejdstagere, og denne begrænsning er af lang varighed. Det fremgår endvidere af dommen, at det er en forudsætning for, at arbejdsgiveren kan anses for at have tilsidesat sin tilpasningsforpligtelse, at arbejdstageren godtgør, at arbejdsgiveren vidste eller burde vide, at arbejdstageren var handicappet i lovens forstand.

Tre voterende udtaler:

Vi lægger til grund, at eleven under uddannelsesforholdet havde en mental lidelse, der i behandlingsplanen af 22. april 2014 blev lægeligt diagnosticeret som en "personlighedsforstyrrelse af blandet karakter". Eleven havde på ophævelsestidspunktet været sygemeldt i mere end 10 måneder, og det må efter indholdet af de lægelige erklæringer lægges til grund, at sygdommen var en følge af hendes mentale lidelse og udgjorde en begrænsning i form af en funktionsnedsættelse, der hindrede hende i at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre. Vi finder, at funktionsbegrænsningen herefter sammenholdt med elevens forklaring om forløbet efter den 22. april 2014 fremstod som så langvarig, at der er tale om en sygdom, som er omfattet af forskelsbehandlingslovens handicapbegreb.

Spørgsmålet er herefter, om B har tilsidesat sin tilpasningsforpligtelse.

To af disse tre voterende udtaler herefter:

Det fremgår af elevens mail af 23. maj 2013, at der var mistanke om, at eleven havde en personlighedsforstyrrelse, og at hun nærmere skulle udredes herfor. Eleven har gennem hele den periode, hvor hun var sygemeldt, orienteret kommunen detaljeret om sin sygdom og dens forløb, og V2 skrev i mail af 18. september 2013, at hun ville kontakte hende den 26. september 2013 for at få en konklusion på svarene på prøverne. Vi finder det på den baggrund ikke sandsynligt, at eleven skulle have undladt at orientere V2 om sin diagnose i telefonsamtalen af 26. september 2013, når samtidig henses til, at hun havde oplyst, at hun den 25. september 2013 skulle have resultatet af forskellige prøver og tests, og at V2 herefter ringede til hende den 26. september 2013.

Vi finder det på den baggrund godtgjort, at B på ophævelsestidspunktet vidste eller burde have vidst, at eleven havde et handicap.

Herefter, og i øvrigt af de grunde, der er nævnt af klager, stemmer vi for at tage elevens krav om godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven til følge.

En af disse tre voterende udtaler herefter:

Der foreligger intet på skrift om elevens diagnose og følgerne heraf før behandlingsplanen af 22. april 2014. Det fremgår af sagen, at eleven ved mail af 23. maj 2013 orienterede B om, at hun havde fået et "sammenbrud", og af lægens attesting af mulighedsattesten af 6. august 2013 fremgår det, at der var tilkommet en depression. I referatet fra den tjenstlige samtale den 17. september 2013 omtales det, at eleven den 25. september 2013 skulle til læge i ungdomspsykiatrien for at få svar på forskellige prøver og tests, og at sygdomsforløbet var uforudsigeligt. I lægens attesting af mulighedsattesten fra den 14. oktober 2013 udtrykker lægen tvivl om, hvorvidt studieforløbet i 2014 vil kunne genoptages på normale vilkår, og anfører endvidere, at lægen er usikker på behandlingen. Hverken i mulighedserklæringen fra den 4. oktober 2013 eller i referaterne fra de tjenstlige samtaler den 4. oktober og den 15. november 2013 er anført nogen diagnose, ligesom diagnosen heller ikke fremgår af elevens to høringssvar vedrørende de påtænkte ophævelser af henholdsvis 19. november 2013 og 4. marts 2014.

På den baggrund og når henses til, at symptomerne på personlighedsforstyrrelser efter de foreliggende oplysninger i mange tilfælde kan behandles, finder jeg, at eleven ikke har løftet bevisbyrden for, at kommunen på ophævelsestidspunktet vidste eller burde vide, at hun havde et handicap og dermed var beskyttet af forskelsbehandlingslovens regler. Jeg finder herefter ikke grundlag for at fastslå, at B på tidspunktet for ophævelse af uddannelsesaftalen har tilsidesat sin forpligtelse efter forskelsbehandlingslovens § 2 a til at foretage tilpasninger.

Med denne begrundelse stemmer jeg for at frifinde indklagede for det rejste krav om godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven.

To voterende udtaler:

Henset til varigheden af elevens fravær på ophævelsestidspunktet den 18. marts 2014 sammenholdt med, at der på daværende tidspunkt ikke forelå nogen prognose for sygdommen, finder vi det ikke bevist, at eleven havde en funktionsbegrænsning af langvarig karakter i forskelsbehandlingslovens forstand.

Det bemærkes endvidere, at det af de foreliggende oplysninger om personlighedsforstyrrelser generelt fremgår, at der er gode chancer for, at sygdommen helt forsvinder, eller at patienten i hvert fald kan leve et liv, hvor lidelsen ikke fylder i hverdagen. Af statusattesten fra den 30. juni 2014 fremgår, at det selv på dette tidspunkt var for tidligt at udtale sig om, hvorvidt eleven på sigt ville kunne varetage beskæftigelse på ordinære vilkår. Disse forhold taler efter vores opfattelse også imod at anse eleven for handicappet i forskelsbehandlingslovens forstand.

Vi stemmer derfor allerede af disse grunde for at frifinde B for det rejste krav om godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven.

Ad ophævelse af uddannelsesaftalen

Tre voterende udtaler:

På ophævelsestidspunktet havde eleven været syg i cirka 10 måneder. En tidligere påtænkt ophævelse af uddannelsesaftalen var i november måned blevet annulleret med henblik på at afvente en behandlingsplan for eleven, der skulle udarbejdes af N1, således at man kunne vurdere mulighederne for, at eleven kunne gennemføre sin uddannelse. B var på ophævelsestidspunktet orienteret om, at eleven havde været til møder på klinikken og skulle til et nyt møde den 17. marts 2014 med henblik på at få udarbejdet en sådan behandlingsplan.

Herefter, og da der ikke er oplyst forhold, der driftsmæssigt kunne begrunde en ophævelse af uddannelsesaftalen, før behandlingsplanen forelå, finder vi, at ophævelsen af uddannelsesaftalen var uberettiget, og at en opsigelse i situationen heller ikke ville have været berettiget.

Eleven er derfor berettiget til minimalerstatning efter funktionærlovens § 3 som opgjort samt en yderligere godtgørelse i medfør af funktionærlovens § 2 b, således at hun i alt tilkendes 60.000 kr. med tillæg af feriegodtgørelse som påstået i anledning af ophævelsen af uddannelsesaftalen. Der findes ikke grundlag for herudover at tilkende eleven godtgørelse for tab af uddannelsesgode, idet en sådan godtgørelse vil kompensere for i det væsentlige de samme forhold som minimalerstatningen og godtgørelsen efter funktionærlovens § 2 b tilsammen.

To voterende bemærker, at det efter deres opfattelse i andre tilfælde vil kunne komme på tale at fastsætte en godtgørelse til elever omfattet af funktionærloven for tab af uddannelsesgode i stedet for godtgørelse efter funktionærlovens § 2 b, jf. Højesterets afgørelse refereret i UfR 2014-1708 H.

To voterende udtaler:

Vi finder, at ophævelsen henset til varigheden af sygdommen på ophævelsestidspunktet og til, at det var uvist, hvornår der ville foreligge en behandlingsplan, var berettiget.

Vi stemmer derfor i det hele for at frifinde indklagede for kravet om erstatning efter funktionærlovens § 3, godtgørelse efter funktionærlovens § 2 b og godtgørelse for tab af uddannelsesgode.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, således at B frifindes for kravet om godtgørelse efter forskelsbehandlingsloven og godtgørelse for tab af uddannelsesgode, men skal betale minimalerstatning efter funktionærlovens § 3 og godtgørelse efter funktionærlovens § 2 b som nedenfor bestemt.

T h i b e s t e m m e s:

B skal inden 14 dage betale 60.000 kr. til A og 5.567,64 kr. til hendes konto hos Feriekonto med tillæg af procesrente fra den 29. januar 2015.